

Heerlen

voorstel

gemeenteraad

Vergadering:
gemeenteraad
Heerlen

Heerlen, 11 mei 2026

Vergaderdatum:
24 juni 2026

Onderwerp

Onderzoek Rekenkamer: Toegankelijk stemmen in Heerlen

Registratienummer:

Inleiding/aanleiding

Agendapunt:

Op 29 oktober 2025 vonden de vervroegde verkiezingen voor de Tweede Kamer plaats. De Rekenkamer Heerlen deed daarbij onderzoek naar de toegankelijkheid van stemlokalen voor kiezers met een lichamelijke beperking. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de organisatie van de verkiezingen en de Kieswet bepaalt dat alle stemlokalen toegankelijk moeten zijn voor mensen met een lichamelijke beperking.

Wat was de centrale onderzoeksvraag?

Zorgt de gemeente Heerlen ervoor dat alle burgers met een lichamelijke beperking die mogen stemmen op 29 oktober 2025 ook kunnen stemmen?

Welke deelvragen worden in het onderzoek beantwoord?

1. Zijn de stemlokalen in Heerlen toegankelijk voor mensen met een lichamelijke beperking?
2. Is de informatievoorziening van de gemeente Heerlen over de toegankelijkheid van stemlokalen toegankelijk voor alle mensen met een lichamelijke beperking?
3. Is deze informatie juist, consistent en volledig?
4. In hoeverre is de gemeenteraad voorafgaand aan de verkiezingen volledig en juist geïnformeerd over de mate van toegankelijkheid van stemlokalen?

Om de onderzoeksvragen te beantwoorden heeft de rekenkamer op 29 oktober 2025 een schouw uitgevoerd op 27 van de 45 stemlokalen (60%) in Heerlen. Met behulp van twee leden uit de doelgroep en één raadslid.

Welke conclusies trekt de rekenkamer?

De rekenkamer concludeert dat de gemeente Heerlen er, ondanks de geconstateerde tekortkomingen, goed in slaagt alle burgers met een lichamelijke beperking zelfstandig te laten stemmen. De medewerkers en vrijwilligers die de stemlocaties bemensen zijn hierbij zeer welwillend en behulpzaam. De rekenkamer constateert dat de toegankelijkheid voor alle burgers aandacht heeft van de gemeente. Bij de keuze voor de stemlocaties wordt gestreefd naar een combinatie van goede spreiding over de gemeente en toegankelijkheid. In een enkel geval moet de gemeente

genoegen nemen met een minder optimale locatie. De informatievoorziening over de toegankelijkheid van de stemlocaties aan de gemeenteraad en de kiezers wordt als voldoende aangemerkt.

De door de rekenkamer geconstateerde tekortkomingen zijn al in een vroeg stadium, bij de feitencheck in het kader van de ambtelijke hoor en wederhoor, gedeeld met de ambtelijke staf. Op die manier kon de gemeente bij de voorbereiding op de gemeenteraadsverkiezingen van 18 maart 2026 daarmee rekening houden.

Welke aanbevelingen leveren de bevindingen en conclusies op?

De bevindingen en de conclusies hebben de rekenkamer gebracht tot de volgende drie aanbevelingen:

1. Blijf aandacht besteden aan de toegankelijkheid van de stemlocaties, zoals in de evaluatie na afloop van iedere verkiezingsdag en neem de bevindingen uit dit onderzoek, die al eerder gedeeld zijn met de gemeente, mee in het draaiboek en instructies en hulpmiddelen voor de volgende verkiezingen.
2. Maak bij de voorbereiding gebruik van de hulpmiddelen die de rijksoverheid heeft ontwikkeld en wees scherp in het beoordelen van de toegankelijkheid van de stemlokalen. Blijf daarbij de lokale situatie en de nabijheid van het stemlokaal voor alle inwoners in het oog houden.
3. Verhelp tekortkomingen die relatief eenvoudig zijn en tegen weinig kosten kunnen worden gerealiseerd. Bijvoorbeeld de inpandige route hindernisvrij te maken of door stoelen (met leuningen) gebruiksklaar neer te zetten en daar waar nodig tijdelijke voorzieningen aan te brengen (bijvoorbeeld het plaatsen van drempeloverbruggingen of het aanwijzen van (tijdelijke) gehandicaptenparkeerplaatsen).

Omdat de gemeente gebruikmaakt van veel vaste stemlocaties, is dit met een korte checklist per locatie eenvoudig te realiseren en te controleren.

Bevoegdheid

Raad

Voorstel

1. Het rapport van de Rekenkamer betreffende Toegankelijk stemmen in Heerlen voor kennisgeving aan te nemen en de aanbevelingen over te nemen.
2. Het college te verzoeken de aanbevelingen in acht te nemen bij de volgende verkiezingen.

Planning, procedure en uitvoering

Commissie EBF 2 juni 2026

Raad 24 juni 2026

Bijlagen

Rekenkamerrapport Toegankelijk stemmen in Heerlen

Voorzitter van de Rekenkamer

M. van Tulder

Heerlen

raadsbesluit

De raad der gemeente Heerlen;

gezien het advies van de raadscommissie EBF van 2 juni 2026;

besluit:

1. Het rapport van de Rekenkamer betreffende Toegankelijk stemmen in Heerlen voor kennisgeving aan te nemen en de aanbevelingen over te nemen.
2. Het college te verzoeken de aanbevelingen in acht te nemen bij de volgende verkiezingen.

Aldus besloten tijdens de vergadering van de raad der gemeente Heerlen van 24 juni 2026.

de griffier,

de voorzitter,

drs. T.W. Zwemmer

drs. R. Wever

pagina 4/4